Pracovník mytí, čištění a renovací interiérů a exteriérů vozidel (kód: 23-152-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Strojírenství a strojírenská výroba (kód: 23)
Týká se povolání:
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Dodržování zásad BOZP a PO, ochrany zdraví a životního prostředí	3
Čištění interiéru a jeho ošetření	3
Čištění, ošetření a renovace interiérové usně	3
Mytí exteriéru včetně dekontaminace	3
Mytí motorů a provedení ochranného nástřiku	3
Renovace laku broušením a leštěním	3
Orientace v druzích autolaků a jejich vlastnostech	3
Popis vad laků způsobených lakováním, užíváním nebo leštěním a jejich odstranění	3
Renovace předních i zadních světlometů	3
Provedení ochrany exteriérů a podvozku ochrannými přípravky	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 07.10.2020 do: 20.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Dodržování zásad BOZP a PO, ochrany zdraví a životního prostředí

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat možná rizika poškození zdraví při práci s chemikáliemi, manipulaci s karosériemi a pobytu v prašném prostředí, zvolit a popsat vhodné osobní ochranné pracovní prostředky podle zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Používat a udržovat osobní ochranné pracovní prostředky	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vyjmenovat a charakterizovat zásady požární ochrany, způsoby skladování a manipulace s nebezpečnými látkami	Ústní ověření
d) Vyjmenovat a charakterizovat zásady nakládání s odpady	Ústní ověření
e) Předvést obsluhu a údržbu tlakové myčky v souladu s pracovními postupy a instrukcemi výrobce	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Čištění interiéru a jeho ošetření

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat interiérové materiály a jejich způsoby čištění (plast, kov, textilie, useň, sklo, apod.)	Ústní ověření
b) Popsat možnosti demontáže interiérových částí	Ústní ověření
c) Vyhodnotit druh znečištění interiéru a navrhnout vhodný postup vyčištění a ošetření	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zvolit způsoby a prostředky pro očištění i ošetření interiéru vozidla podle druhu a charakteru materiálu, při práci dodržovat pracovní postupy a instrukce výrobce pro práci s danými prostředky	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Vyčistit a ošetřit interiér vozidla	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Čištění, ošetření a renovace interiérové usně

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Orientovat se ve způsobech čištění a ošetření usně v interiéru vozidel	Ústní ověření
b) Vyčistit a ošetřit minimálně jedno sedadlo vozidla z usně	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat způsoby renovace poškozených částí interiéru z usně	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Mytí exteriéru včetně dekontaminace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyhodnotit druh znečištění exteriéru a navrhnout vhodný postup čištění a ošetření	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Umýt lak karosérie a okna při slabém znečištění hmyzem, asfaltem, ptačím trusem a mízou ze stromů	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Umýt disky kol, pneumatiky a brzdové třmeny, včetně provedení jejich impregnace a ochrany	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Popsat způsoby ochrany plastových částí	Ústní ověření
e) Vyčistit podběhy a podvozek automobilu, nanést ochranné prostředky	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Popsat způsoby ochrany laku pomoci tekutého sealantu, vosku a keramické ochrany	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Mytí motorů a provedení ochranného nástřiku

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyhodnotit druh znečištění motorového prostoru a navrhnout vhodný postup mytí a ošetření	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Umýt a ošetřit motorový prostor	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Renovace laku broušením a leštěním

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit rozdíly mezi opravou laku a jeho renovací	Ústní ověření
b) Popsat a předvést správné technologické postupy broušení a leštění	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vysvětlit možná nebezpečí při práci s leštičkou a popsat použití osobních ochranných pracovních prostředků	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v druzích autolaků a jejich vlastnostech

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit základní rozdíly mezi jednovrstvým, dvouvrstvým a třívrstvým lakováním	Ústní ověření
b) Popsat rozdíly mezi jedno-komponentním a dvou-komponentním materiálem a způsoby jejich identifikace	Ústní ověření
c) Popsat druhy bezbarvých krycích laků a jejich vlastnosti	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Popis vad laků způsobených lakováním, užíváním nebo leštěním a jejich odstranění

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat základní vady laků, jejich vznik, prevenci a nápravu	Ústní ověření
b) Vysvětlit důvody vzniku vad laku při špatném broušení a leštění	Ústní ověření
c) Vysvětlit, kdy lze používat tzv. „kytičky“ a kdy je nutné celoplošné přebroušení	Ústní ověření
d) Opravit lak, který má "pomerančovou kůru"	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Renovace předních i zadních světlometů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat důvody renovace světlometů	Ústní ověření
b) Zamaskovat a přebrousit přední i zadní světlomety	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést renovaci předních i zadních světlometů	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Nanést dvou-komponentní bezbarvý krycí lak minimálně na jeden přední světlomet a vysvětlit jeho účel	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provedení ochrany exteriérů a podvozku ochrannými přípravky

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit důvody používání ochranných vrstev karoserie a podvozku	Ústní ověření
b) Nanést a zaleštit ochranné vrstvy karoserie	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Aplikovat ochranné vrstvy podvozku	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením.
Onemocnění omezující výkon povolání:
Chronická onemocnění dýchacích cest s poruchou funkce včetně alergických onemocnění a těžších funkčně významných deformit hrudníku.
Závažná chronická onemocnění kůže a spojivek.
Alergická onemocnění kůže, dýchacích cest a spojivek.
Pozitivní alergická anamnéza.
Poruchy vidění.
Závrať jakékoliv etiologie.
Duševní poruchy.
Poruchy chování.
Onemocnění vylučující výkon povolání:
Prokázaná přecitlivělost na chemické látky pracovního prostředí.
Astma bronchiale či jiná prognosticky závažná alergická onemocnění.
Záchvatovité a kolapsové stavy.

V průběhu realizace praktického ověřování ve všech částech je nutné klást důraz na:

- dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny práce
- nakládání s nebezpečnými odpady
- kvalitu odvedené práce
- pochopení a dodržování technologických postupů podle dokumentace výrobce
- pečlivost prováděné práce

U odborné kompetence **Čištění interiéru a jeho ošetření**, kritérium e) uchazeč vyčistí a ošetří minimálně jedno sedadlo, přístrojovou desku, vnitřní část jednoho kusu dveří a část podlahy.
U odborné kompetence **Mytí exteriéru včetně dekontaminace,** kritérium b), uchazeč dané úkony provede jen na exponovaných znečištěných místech karoserie vozidla, minimálně na čelním okně a minimálně na 0,5 m² karoserie.
U odborné kompetence **Renovace laku broušením a leštěním**, kritérium b), uchazeč dané úkony provede minimálně na 1 m² karoserie.
U odborné kompetence **Popis vad laků způsobených lakováním, užíváním nebo leštěním a jejich odstranění**, kritérium d), uchazeč dané úkony provede jen na exponovaných místech karoserie vozidla minimálně na 0,5 m² karoserie.
U odborné kompetence **Provedení ochrany exteriérů a podvozku ochrannými přípravky**, kritérium b) a c) uchazeč dané úkony provede minimálně na 1 m² karoserie.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat tento požadavek:

a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v činnostech v oblasti mytí, čištění, ošetřování a renovace povrchů osobních automobilů.
b) Vyšší odborné vzdělání a alespoň 5 let odborné praxe v činnostech v oblasti mytí, čištění, ošetřování a renovace povrchů osobních automobilů.
c) Vysokoškolské vzdělání nejméně bakalářského studijního programu a alespoň 5 let odborné praxe v činnostech v oblasti mytí, čištění, ošetřování a renovace povrchů osobních automobilů.
d) Profesní kvalifikace 23-152-H Pracovník mytí, čištění a renovací interiérů a exteriérů vozidel + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v činnostech v oblasti mytí, čištění, ošetřování a renovace povrchů osobních automobilů.

Další požadavky:
Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Požadavky na materiálně-technické zázemí:

- uzavřené prostory pro mytí, čištění a renovaci povrchů osobních automobilů splňujících všechny platné normy a předpisy včetně nakládání s odpady
- samostatná přípravna (přípravné stání)
- chemické přípravky a prostředky pro čištění a ošetření povrchů osobních vozidel a jejich interiérů
- osobní ochranné pracovní prostředky pro aplikaci na podvozek vozidla (např. ochranné brýle, rukavice)
- chemické prostředky pro mytí a ošetření motoru a motorového prostoru
- brusné a lešticí materiály na renovaci laku
- materiálové, technologické a bezpečnostní listy
- minimálně 1 kompletní vozidlo
- díl karosérie vozidla s "pomerančovou kůrou"
- vozidlo s předním a zadním světlometem s poškozeným povrchem
- znečištěné sedadlo vozidla
- materiály pro maskování vozidla
- základní ruční nářadí a pomůcky pro demontáž a montáž drobných částí karoserie
- ruční elektrické nářadí - vibrační brusky, leštičky, vysavače
- myčka s vysokotlakým mycím zařízením wap a čističkou odpadních vod, související pracovní postupy a instrukce výrobce

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro vykonání zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro ostatní služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
SAČR
ISŠ automobilní Brno
UMYEM, s. r. o.